

Ministerie van Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties (BZK)
Dhr. F.G. Licher
Postbus 20011
2500 EA 'S-GRAVENHAGE

Datum
5 april 2023
Kenmerk
PEN/U202300276
Telefoon
06-38596555
Bijlage(n)

Onderwerp

consultatiereactie ontwerpregeling specifieke uitkering regionale structuur Nationaal Programma Lokale Warmtetransitie

Geachte heer Licher,

Op grond van de Code Interbestuurlijke Verhoudingen sturen wij u hierbij onze consultatiereactie op de ontwerpregeling specifieke uitkering regionale structuur Nationaal Programma Lokale Warmtetransitie.

In het kader van deze consultatie hebben wij gesproken met gemeenten uit het hele land. Wij hebben een open discussie met elkaar gevoerd en op basis van verschillende vragen hun mening over de ontwerpregeling besproken. In voorliggende brief en bijlage sturen wij u onze bevindingen.

Algemene reactie

Gemeenten zijn over het algemeen positief over de uitgangspunten van de ontwerpregeling. Hoewel zij hier in de praktijk nog ervaring mee op moeten doen verwachten zij dat deze regeling hen in staat stelt om regionale afstemming en samenwerking te organiseren en intensiveren. Het biedt hen de mogelijkheid om regionaal (specialistische) kennis en capaciteit in te zetten ten behoeve van de gemeenten in de regio. Dit vergroot hun kansen op de huidige krappe arbeidsmarkt en zorgt ervoor dat de middelen efficiënt en doelmatig worden ingezet. Wij hebben verschillende aandachtspunten en suggesties die noodzakelijk zijn om de regeling optimaal tot zijn recht te laten komen en gemeenten in de uitvoeringspraktijk nog doelmatiger te ondersteunen. Wij beschrijven deze hieronder.

1. Verbreding van activiteiten waarvoor een uitkering kan worden verstrekt

Wij vragen u de activiteiten waarvoor een uitkering kan worden verstrekt te verbreden en dit in de Toelichting uit te werken. In artikel 2 worden de activiteiten geschetst waarvoor een uitkering kan worden verstrekt, ofwel waaraan gemeenten de middelen in regionaal verband kunnen besteden. Wij stellen voor deze verbreding op twee niveaus door te voeren:

Vereniging van Nederlandse Gemeenten

Nassaulaan 12 Den Haag | Postbus 30435 | 2500 GK Den Haag
070 - 373 83 93 | info@vng.nl

A) In artikel 2.1. is omschreven dat de uitkering wordt besteed aan activiteiten die tot doel hebben om regionaal samen te werken ten behoeve van het uitvoeren van de transitievisie warmte of voor het maken en uitvoeren van het uitvoeringsplan. Dit is wat ons betreft te beperkt. Gemeenten in de regio hebben niet per definitie dezelfde plannen en activiteiten in hun individuele transitievisies omschreven. Dit mag geen belemmering zijn voor de regionale samenwerking. Zoals u bij de definitie terecht beschrijft, geeft de transitievisie een eerste richting weer. Deze richting kan gedurende de looptijd en op basis van de uitvoeringspraktijk, nieuwe inzichten en ontwikkelingen worden bijgesteld. Ten aanzien van uitvoeringsplannen merken wij op dat wij steeds meer gemeenten zien die uitvoeringsplannen ontwikkelen maar dat dit geen verplichting is. Niet alle gemeenten zullen een uitvoeringsplan ontwikkelen maar dit zegt niet dat zij geen activiteiten ontplooiën. Wij stellen voor dat u de omschrijving van dit artikel als volgt verbreed:

2.1. De minister kan op aanvraag een specifieke uitkering verstrekken aan een budgethouder voor activiteiten die tot doel hebben om regionaal samen te werken ten behoeve van het uitvoeren van de warmtetransitie, waaronder de transitievisies warmte en het maken en uitvoeren van uitvoeringsplannen.

B) De regeling is nu te sterk gericht op de inhuur van expertise, het aanstellen van een regio-coördinator en het organiseren van een regionaal afstemmingsoverleg. Gemeenten geven aan dat dit onvoldoende is. Zij willen de middelen bijvoorbeeld ook kunnen besteden aan; onderzoeken en planontwikkeling, communicatiemiddelen, online samenwerkingsdiensten, bijeenkomsten en andere voorkomende kosten die de regionale samenwerking ondersteunen.

2. Aanvraagprocedure

Artikel 4. omschrijft de aanvraagperiode en wijze van indienen. Wij hebben verschillende aanvullingen en suggesties die ervoor zorgen dat de informatie hierover voor gemeenten duidelijker, vollediger en beter uitvoerbaar is:

- Wij vragen u om regio's de mogelijkheid te bieden eenmaal een aanvraag voor de gehele periode 2023-2025 te doen. Gemeenten moeten in de huidige opzet in de periode 2023-2025 ieder jaar een aanvraag doen. Dit biedt onvoldoende stabiliteit, verhoogt de benodigde ambtelijke en bestuurlijke inzet en zal het aangaan van contractuele verplichtingen belemmeren.
- De middelen worden volgens de huidige opzet ieder jaar voor een jaar toegekend. Dit biedt onzekerheid rondom het aangaan van contracten. Leg, wanneer het budget niet ineens voor een langere periode wordt toegekend, vast dat middelen voor daaropvolgende jaren in principe gereserveerd zijn, net als bij het NIP het geval is.
- Benoem duidelijk van wanneer tot wanneer de uitvoeringsperiode loopt.
- Leg vast dat regio's die in 2023 geen aanvraag doen in 2024 alsnog aanspraak kunnen maken op het totale bedrag voor de periode 2023-2025.
- Leg vast dat een gemeente als penvoerder optreedt namens de gezamenlijke gemeenten in de regio en de aanvraag indient. Het gaat immers om uitvoeringsmiddelen van gemeenten, deze gemeente is niet per definitie budgethouder;
- Leg vast dat gemeenten regionaal kunnen bepalen dat een derde partij zoals een omgevings- of uitvoeringsdienst een provincie of subregio als budgethouder op kan treden. Met als voorwaarde dat dit enkel kan wanneer 100% van de gemeenten uit een regio hier achter staan.

- Ook na 2026 is behoefte aan regionale samenwerking en de daarbij horende financiële ondersteuning. Wij vragen u zo snel mogelijk duidelijkheid te bieden over de voortzetting van deze regeling. Om daadwerkelijk mensen aan te kunnen nemen en kennis en kunde te borgen is het noodzakelijk dat zo snel mogelijk zicht is op de toekomstige financiële ondersteuning van de regio's.

3. Monitoring

In artikel 3.c en 7 is opgenomen dat de ontvanger verplicht is op verzoek informatie aan te leveren over de voortgang van de activiteiten waarvoor de uitkering is verstrekt en over de doelmatigheid en doeltreffendheid van het NPLW en de regionale structuur in relatie tot het klimaatbeleid. De regio-coördinator zal in staat zijn om kwalitatieve informatie te verstrekken over de regionale samenwerking maar kan geen monitoringsinformatie leveren namens individuele gemeenten. Aanvullend hierop zou dit enkel betrekking moeten hebben op de warmtetransitie in de gebouwde omgeving. Het klimaatbeleid is veel breder dan dat. Daar is de regeling ons inziens ook niet voor bedoeld. Dit moet dus veel beter in de SPUK ingekaderd worden.

4. Bestuurlijk aanspreekpunt

Zoals beschreven in de Toelichting (art. 2.2.) verwacht u dat iedere regio een regio-coördinator levert. Een centraal aanspreekpunt voor de gemeenten binnen regio maar ook voor het ministerie, het NPLW, en de koepels. Wij steunen deze gedachte en zien hier een belangrijke meerwaarde in. Wij stellen voor dat iedere regio, aanvullend ook een bestuurlijk aanspreekpunt aanlevert. Zoals we hebben gezien in de RES-regio's waar gemeenten bestuurlijke vertegenwoordigers hebben heeft dit een positief effect op de bestuurlijke betrokkenheid.

5 Regionale structuur

In de Toelichting schrijft uw onder 1 (Inleiding) dat in de verkennende fase is geconstateerd dat een regionale 'laag' dichterbij de gemeenten nodig is. Volgens ons is geconstateerd dat het belangrijk is dat er naast een nationaal programma ook een ondersteuningsstructuur komt om de regionale samenwerking van gemeenten te ondersteunen. Een structuur die, zoals in deze regeling is omschreven, tot doel heeft gemeenten te faciliteren zodat zij meer kunnen samenwerken, kennis en expertise kunnen bundelen en niet allemaal het wiel zelf uit hoeven vinden. De regio-coördinator en het regionaal afstemmingsoverleg vormen hier een belangrijke rol in, hoe gemeenten dit verder inrichten moeten zij regionaal bepalen. Dit is geen extra 'laag', er is geen nieuwe organisatie en geen nieuwe besluitvormingsstructuur. De term 'laag' roept vragen op en wij vragen u deze te verwijderen.

Tot slot

Met deze regeling worden gemeenten actief ondersteund bij het uitvoeren van de warmtetransitie. Wij verwachten dat dit hen helpt bij de (door)ontwikkeling van kennis en het beter beschikbaar krijgen van capaciteit. Wij verwachten dat u onze inbreng – die tot stand is gekomen in nauw overleg met onze leden – tot zijn recht laat komen in de verdere uitwerking van de regeling.

Separaat aan deze brief zullen wij een werkbestand van de conceptregeling met uw ambtelijk contactpersoon voor deze regeling delen. Dit document bevat verschillende inhoudelijke suggesties en voorstellen voor tekstuele aanscherpingen. Wij vragen u deze suggesties en voorstellen ook mee te nemen in de ontwikkeling van een definitieve versie van de regeling. Uiteraard zijn wij beschikbaar voor vragen over onze consultatiereactie en bereid om waar wenselijk mee te denken in het vervolgproces.

Met vriendelijke groet,

Vereniging van Nederlandse Gemeenten

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'A.J. Vermuë', with a stylized flourish at the end.

A.J. Vermuë
Directeur Leefomgeving